

סדר נזיקין | מסכת סנהדרין מ"ז"ג | שבת פרשת בשלח | ד"י שבט תשפ"ה (8-2 פברואר 2025)
Seder Nezikin | Masechet Sanhedrin 47-53 | Shabbat Parashat Beshallach | 4-10 Shvat (February 2-8)

הלימוד להצלחת חיילי צה"ל, רפואת הפצועים והשבת כל אחינו לביתם בביטחון

This learning is dedicated to the success of IDF soldiers, the healing of the injured, and the safe return of all our brothers and sisters to their homes.

אחינו כל בית ישראל
הנתונים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
ויוציאם מצרה לרוחה
ומצפלה לאורה
ומשעבוד לגאולה
השתא בעגלא ובזמן קריב
ונאמר אמן

Our brethren, from among the entire Jewish People who are in distress and captivity, whether they be on the sea or dry land, May God have mercy on them, and bring them from distress to comfort, and from darkness to light, and from slavery to redemption, now, swiftly, and soon. And let us say: Amen.

Daf 47: AN APPROPRIATE BURIAL PLACE

דף מ"ז: מקום קבורה ראוי

In the Talmud it states that one must pay strict attention not to bury a *rasha* (wicked person) near a *tzaddik* (a righteous person). In *Sefer Melachim* (Book of Kings), a story is told about a group of people who were burying a *rasha*. During those days, Moabite army brigades spread out across *Eretz Yisrael*. While the gravediggers were still in the midst of burying a particular *rasha*, one of the enemy brigades burst forth out of nowhere. The gravediggers were extremely afraid of the soldiers and instead of digging a pit in which to bury the deceased, they quickly opened an existing burial cave and placed the departed inside.

בתלמוד נאמר שיש להקפיד שלא לקבור רשע בסמוך לצדיק. בספר מלכים מסופר על קבוצת אנשים שעסקה בקבורת אדם רשע. באותם הימים פשטו גדודי צבא מואב בארץ ישראל, בעודם מתעסקים בקבורת הרשע, הגיע מרחוק אחד מגדודי האויב. הקברנים חששו מאוד מחילי הגדוד ובמקום לכרות מקום קבורה לנפטר, הם פתחו מערת קבורה קיימת והניחוהו שם.

It turned out that the prophet Elisha was buried in that cave. Immediately, when the dead body of the *rasha* touched Elisha, the *rasha* stood up and walked out of the cave. Only once the *rasha* got outside, did he resume being dead. The Talmud explains that this *nes* (miracle) occurred to enable the *rasha* swiftly to exit the burial cave, **as it is not proper to bury a *rasha* next to a *tzaddik*.**

במערה זו היה קבור הנביא אלישע. מיד כשנגע המת הרשע בגופו של אלישע, קם הרשע על רגליו ויצא מן המערה, ורק בחוץ הוא חזר ומת. התלמוד מסביר שנס זה התרחש כדי שהרשע יסתלק מן המקום, מפני שאין ראוי לקבור רשע בסמוך לצדיק.

Daf 48: IS IT PERMISSIBLE TO MAKE USE OF A TEFILLIN'S OUTER POUCH?

דף מ"ח: האם מותר להשתמש בנרתיק התפילין?

As is well known, a *Sefer Torah*, *Mezuzah* and *Tefillin* are all holy. **Rav Hisda added that not only are *Tefillin* themselves holy, but the case that protects the *Tefillin* is considered holy as well. Therefore, it is prohibited to place money or any other foreign item inside the *Tefillin* pouch.**

From what point is a pouch regarded as a dedicated *Tefillin* pouch? If the owner does not intend to use the pouch exclusively to house *Tefillin*, it is not considered a *Tefillin* pouch, and as such, it may be used for other things as well. Only if the owner decides permanently to use a particular pouch exclusively for *Tefillin* is it deemed a "*Tefillin* pouch."

However, if an individual prepared a pouch to be permanently used as a *Tefillin* pouch, but had not in fact started using the pouch for that purpose, *halacha* permits other usages of that pouch until it is actually used as a *Tefillin* pouch.

האם מותר להשתמש בנרתיק התפילין? ספר תורה, מזוזת ותפילין, קדושים הם. רב חסדא מוסיף שלא רק התפילין בעצמם קדושים, אלא נוהגים קדושה גם בנרתיק שבו שומרים את התפילין. לכן אסור להניח כסף, או כל דבר אחר, בנרתיק התפילין.

ממתי מחליטים שהנרתיק הוא נרתיק של תפילין? ובכן אם בעל הנרתיק אינו מתכנן להשתמש בו באופן קבוע לצורך התפילין, אין בכך כדי להחשיבו כנרתיק תפילין, ומותר להשתמש בו גם לצרכים אחרים, ורק אם הוא מחליט להשתמש בו לתפילין דרך קבע, הוא נחשב נרתיק תפילין.

גם אם אדם הכין נרתיק לתפילין כדי להשתמש בו באופן קבוע, אלא שעדיין הוא לא התחיל להשתמש בו בפועל לצורך התפילין, להלכה מותר לו להשתמש בו לצרכים אחרים, עד שיתחיל להשתמש בו לתפילין.

Daf 49: "IF SOMEONE COMES IN TO KILL YOU, SWIFTLY KILL HIM FIRST"

Haba L'hargecha, hash'kem l'hargo — If one's life is endangered by a pursuer, it is permissible to respond with lethal force. This allowance for the use of force even applies when one is not the pursuer's target. However, if it is possible to prevent the pursuer from committing murder by merely wounding him, then one is obligated to do so. We learn in the Talmud about an incident during the time of King David: After King Shaul died, a battle broke out. One side were those loyal to Avner Ben Ner, who served as King Shaul's army chief and who supported Shaul's son, Ish Boshet as Shaul's successor to the throne. The other side were those who supported Yoav Ben Tzruya, who had served as King David's military head.

Yoav was victorious and Avner fled. Asael, Yoav's brother, chased after Avner in order to kill him. Avner warned Asael, telling him to stop. However, Asael did not listen. Then, Avner suddenly turned and stabbed Asael with his sword, killing him. Later on, Yoav killed Avner, claiming Avner was a murderer. Yoav explained, **"The nature of the stab wound proved that Avner was an expert, able to precisely land a wound that would inflict maximum effect – death. On account of that expertise, Avner was forbidden to kill. Rather, he should have only injured Asael. Having killed Asael, Avner is rightly deemed a murderer."**

דף מ"ט: "הבא להורגך – השכם להורגו"

האימרה: "הבא להורגך – השכם להורגו", משמעותה שיש לאדם רשות להרוג את מי שבא להורגו. יתרה מכה, אפילו אם אדם מבחין במישהו שבא להרוג את חברו, עליו להקדים ולהרוג את הרוצח. ברם, אם יש יכולת למנוע אותו מהרציחה על ידי פציעה בלבד - חובה להימנע מהריגתו. בקשר לכך לומדים בתלמוד מעשה שאירע בתקופת דוד המלך: לאחר שנפטר שאול המלך, התנהל קרב בין מחנה אבנר בן נר, שהיה שר הצבא של שאול ויתמך באיש בושט, בנו של שאול, שרצה להיות מלך, לבין מחנה יואב בן צרויה שהיה שר הצבא של דוד.

לאחר שהסתים הקרב בנצחון יואב בן צרויה, נמלט אבנר בן נר מן המערכה, ועשהאל רדף אחריו להורגו. אבנר הזהיר את עשהאל שיחדל מכה, ומשלא שמע לו, הסתובב לפתע ונעץ בו את חרביו והרגו. מאוחר יותר הרג יואב בן צרויה את אבנר בטענה שהוא רוצח, וכך הוא אמר: לפי צורת מכת החרב מוכח שאבנר היה מומחה, ויכול לקלוע בדיוק ולכוון את המכה היטב, ומשום כך, אסור היה לו להורגו אלא לגרום לו פציעה בלבד, ולפיכך הוא נחשב רוצח.

Daf 50: HONORING FATHER AND MOTHER/ RECOGNITION OF THE GOOD

On this *daf* we learn about the punishments the Torah imposes on an individual who commits severe offenses, among them, one who strikes his/her mother or father. We learn from the Talmud that the mitzvah of *Kibbud Av v'Em* (honoring one's parents) is considered a very serious matter — so much so, that the Torah uses the same words in obligating honor of parents as it does in commanding one to honor God. From that word choice, we are meant to draw a comparison between these two relationships:

Regarding *Kibbud Horim* (honoring parents), the Torah states: **"Honor your father and your mother..."** (*Shemot* 20:12); concerning God, the book of *Mishlei* (Proverbs 3:9) says: **"Honor God with your wealth."** *Sefer HaChinuch* (mitzvah 33) **asserts that the root of the mitzvah of Kibbud Av v'Em is an obligation to acknowledge the good they have done, as it is only through parents that one had the privilege of being born. Ingratitude, by contrast, is a loathsome trait.** After a person has internalized and understands that s/he is obliged to acknowledge the good done by his/her parents, s/he'll certainly understand his/her obligation to recognize the good done by God, Who created him, his parents and the whole world. Thus, the individual will merit being spiritually lifted in the pathways of God and will be granted great reward in the world to come.

דף נ': כבוד אב ואם – הכרת הטוב

בדף זה לומדים בתלמוד על עונשים שהטילה התורה על מי שעובר עברות חמורות, בין היתר על מי שמכה את אביו ואת אמו. בקשר לכך מלמדנו התלמוד שמצות כיבוד הורים נחשבת מן המצוות החמורות, עד כדי כך, שהתורה משתמשת באותן המילים כשהיא מצוה על כיבוד אב ואם ועל החיוב בכבודו של הקב"ה ומכאן עלינו להסיק שקיימת השוואה בין הדברים:

לגבי כיבוד הורים נאמר בתורה: **"כבד את אביך ואת אמך..."** (שמות, כ'). לגבי הקב"ה נאמר בספר משלי: **"כבד את ה' מהונך (ממונך)"** (משלי, ג'). ספר החינוך (מצוה ל"ג) **כותב על מצות כיבוד אב ואם, ששורש המצוה היא להכיר טובה להורים, שבזכותם הוא קיים בעולם, כי מידת כפיות טובה מאוסה ביותר. לאחר שאדם יפנים ויבין, שהוא חייב הכרת הטוב להוריו, בודאי הוא יבין שעליו להכיר טובה להקב"ה שברא אותו, את הוריו ואת כל העולם, וכך יזכה אדם להתעלות בדרכי ה', ויזכה לשכר עצום בעולם הבא.**

Daf 51: PAYMENT OF TITHES FOR THE KOHEN

דף נ"א: תְּשֻׁלוּמֵי תְרוּמָה

A man came home and opened his refrigerator. He found a tasty-looking cake and ate it. Later, his wife came home and said: "Oh my! That cake is not even ours! It belongs to the neighbors who asked if we could refrigerate it for them since they don't have enough space." What should he do? Though his mistake was unintentional, he must pay the neighbors the price of the cake he ate.

We learned that a non-kohen who ate *terumah* must pay an additional **one-fifth** to the *kohen* beyond value of the food consumed. For example, a person returns home, sees delicious looking olives and eats four of them. Later on, if it turns out that the olives s/he consumed were *terumah* belonging to the *kohen*, that individual is obligated to give five olives to the *kohen* — because because the Torah sets forth a special law mandating an additional **chomesh** (one-fifth penalty) for misappropriating Terumah.

אדם אחד הגיע לביתו, פתח את המקרר ומצא עוגה טעימה ואכל אותה. אחר כך הגיעה אשתו הביתה ואמרה לו: "העוגה הזו בכלל לא שלנו. היא שייכת לשכנים. הם ביקשו ממני להניח אותה במקרר שלנו, כי אין להם מקום." מה הוא צריך לעשות? הוא צריך לשלם לשכנים את המחיר של העוגה שהוא אכל להם, אפילו שאינו אשם כלל.

מי שאינו כהן, ואכל מאכל של תרומה של כהן, צריך להוסיף "חומש", עוד חמישית. למשל, אם אדם בא הביתה, ראה זיתים טעימים ואכל ארבעה זיתים, ובסוף התברר שהוא אכל את הזיתים של התרומה ששייכים לכהן, עליו לתת לכהן חמישה זיתים, זאת מפני שבתורה כתוב, שיש דין מיוחד בתרומה, שצריך לשלם עוד "חומש" (חמישית).

Daf 52: BURNT SACRIFICIAL PARTS & THE INNER SIN-OFFERING

דף נ"ב: "אימורים" ו"חטאת פנימית"

What is done with the meat of the offering? For a *korban olah* (burnt offering), the entire animal was offered on the *mizbe'ach* (altar). For other *korbanot* (e.g., sin and peace), only a portion of the animal is burned on the *mizbe'ach*. The remaining portions were eaten by the *kohen* or by the person bringing the *korban*, depending on the type of *korban* in question. **The portions burned on the mizbe'ach are called "aimurim", from the word "amira" (saying), as it says in the Torah to offer them.**

מה עושים בבשר קורבן? קורבן עולה קרב כליל על המזבח, ואילו מקורבנות אחרים, כגון קורבן חטאת ושלמים, מקריבים רק חלקים מסוימים מן הקורבן, והיתר נאכל על ידי הכוהנים או על ידי בעלי הקורבן. תלוי לפי סוג הקורבן. החלקים המוקטרים על המזבח מכונים "אימורים" מלשון אמירה שהתורה אמרה להקריבם.

On this *daf*, we learn about a type of *korban chatat* (sin offering) whose meat is not eaten, but rather is burned. To which *korban* are we referring? Generally, the blood of a *korban* is sprinkled on the Outer Altar — *mizbe'ach hanechoshet* (the brass altar), which was located in the courtyard of the *Beit HaMikdash*. However, there are *korbanot chatat*, whose blood was to be sprinkled on the *mizbe'ach p'nimi* (interior altar) — *mizbe'ach ha'ketoret* (the incense altar) — that was located in the *Heichal* (sanctuary) of the *Beit HaMikdash*, in front of the *Kodesh HaKodashim* (Holy of Holies). **This type of *korban* is called a "chatat p'nimit" (interior sin-offering) and the meat from a chatat p'nimit offering is to be burned outside of the camp. When B'nai Yisrael were in the desert, they would burn their offerings outside of the Israelite encampment and when these offerings were sacrificed in the Beit HaMikdash, the carcass would be burned outside of Jerusalem.** One example of a *korban chatat p'nimit* is the bull sacrificed by the *Kohen Gadol* on *Yom Kippur* as he prepares to enter the *Kodesh Kodashim*.

בדף זה לומדים על סוג קורבן חטאת שבשרו אינו נאכל אלא נשרף. באיזה קורבן מדובר? בדרך כלל דם הקורבנות נזרק על המזבח החיצון - מזבח הנחושת, שמקומו בחצר בית המקדש, אבל יש קורבנות חטאת שדמם נזרק על המזבח הפנימי - מזבח הקטרת, שמקומו בהיכל לפני קודש הקודשים. קורבן מסוג זה מכונה "חטאת פנימית" ובשר פנימיות נשרף מחוץ למחנה; כשהיו במדבר שרפום מחוץ למחנה ישראל, ובבית המקדש - מחוץ לירושלים. אחד מקורבנות חטאת פנימית, הוא הפר שמקריב הכהן הגדול ביום הכיפורים בבואו להיכנס לקודש הקודשים.

Daf 53: PROHIBITIONS OF HOLINESS

דף נ"ג: "איסורי קדושה"

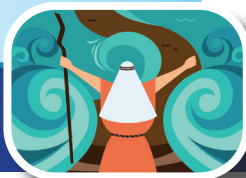
Some commandments are only obligatory for kohanim and not for the entirety of the Jewish people. On this *daf*, we learn two of the *mitzvot* for *kohanim* concerning marriage: A *kohen gadol* is prohibited from marrying a widow and all *kohanim* are prohibited from marrying a divorcee. Some Talmudic Sages were accustomed to calling these *mitzvot* "**issurei kedusha**" (prohibitions [on account] of holiness) since *kohanim*, servants of God, possess a special holiness.

There is one additional type of woman, which the Torah does not forbid a *kohen* to marry, but which the rabbis deemed prohibited because of the similarity of this group to divorcees. This woman is a "*chalitza*," a woman who has done "*chalitza*." What is *chalitza*? If a man died without having fathered any children, it is a mitzvah for the deceased's brother to marry the widow. If the brother does not want to marry her, they are obligated to perform *chalitza*. The widow must remove a shoe from her brother-in-law's foot, thus becoming exempt from the obligation to marry the brother-in-law.

יש מצוות אחדות שהתורה אינה מצוה בהן את כלל ישראל אלא הן נאמרו לכוהנים בלבד. למשל, רק לכוהנים נאמרה המצוה שלא להיטמא למתים. בדף זה לומדים שתיים מן המצוות הללו: הקשורות לנישואין: לכוהן גדול אסור לשאת אישה אלמנה. לכל כוהן אסור לשאת אישה גרושה. יש מחכמי התלמוד שהורגלו לכנות את המצוות הללו "איסורי קדושה" מפני שהם קדושה מיוחדת הקימת בכוהנים משרתי ה'.

ישנה אישה נוספת שמן התורה אינה אסורה לכוהנים, אך חכמים אסרוה לכוהנים, מפני שהיא דומה לגרושה. האישה הזו היא חליצה - אישה שעשתה חליצה. מהי חליצה? אם אדם מת ללא בנים, מצוה שאחד מאחיו יבס את אשתו - ישא את האלמנה אשת אחיו. אם הוא אינו רוצה לשאתה, עליהם לעשות חליצה. אשת המת חולצת נעלו מעל רגלו, ובכך היא פטורה מן החובה להינשא לו.

D'VAR TORAH: PARASHAT BESHALLACH

דבר תורה: פרשת בשלח

One of the most astonishing aspects of Parashat Beshallach is how, just three days after B'nei Yisrael witnessed the miraculous parting of the Red Sea, they began to complain and express doubt about God due to a lack of drinking water. How could they question so soon, especially when God who parted the sea and drowned the Egyptians within it could surely provide them with water effortlessly? The Gemara provides an explanation, stating that during those three days after the parting of the Red Sea, B'nei Yisrael were without the Torah. This led them to heaviness, fatigue, and mental confusion. The Torah is the life source of the Jewish people, and without it, we begin to falter. From this, the sages learned and instituted the practice of reading the Torah on Mondays, Thursdays, and Shabbat, to ensure that a Jew would not go three days without engaging with the Torah.

אחד הדברים המפליאים ביותר בפרשת בשלח הוא כיצד שלוש ימים בלבד אחרי שזכו בני ישראל לנס האדיר של קריעת ים סוף, הם מתחילים להתלונן ולפקפק בה' על כך שאין להם מים לשתיה? הרי מי שקרע את הים והטביע את המצרים בתוכו יכול בלי כל קשי ליתת להם מים, וכיצד זמן כה קצר לאחר מכן החלו התלונות? הגמרא נותנת הסבר לדבר ואומרת כי בכל אותם שלושה ימים שעברו מקריעת ים סוף היו בני ישראל ללא תורה, ודבר זה הוביל אותם לכבדות, עיפות ושבוש מחשבת. התורה היא מקור החיים של העם היהודי ומבלעדיה הוא מתחיל להתבלבל. מדבר זה למדו ותקנו חכמים לקרא בתורה בימי שני, חמישי ושבת, כדי שלא יהיה מצב בו יהודי יהיה שריו שלשה ימים בלא תורה.